

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Table with columns for location (helyben/videken), payment method (hívbélyeg/posta), and duration (Égész évre, Fél évre, Negyed évre, Egy hónapra).

Hirdetések díja:

Table with columns for type of advertisement (Nyolcz hasábos, Minden következőn, Belsőoldalon, Nyitól sor) and duration (Egyszeri, Többnapos).

Szerkesztőség: Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában... Kiadóhivatal: Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van...

Országos pártjaink.

Budapest, július 10. Mire az országgyűlés ősszel ismét összeül, úgy lehet, változott képevel fogunk annak találkozni, legalább a párt-viszonyokat illetően... Dr. Fényessy Ferenc csinos ember: széptehetségű, művelt, s értett hozzá, hogy tisztelt társadalmi állást szerezzen...

lemek kicsinylése és a saját érték tulbecslése lehetetlen hogy pártprogramot képezzen mások, mint maguk a kevés nagyravágók számára... A magyar királykisasszony. Mária Valéria királykisasszony még lakásával is dokumentálni kívánja magyar mivoltát... Közigazgatási bizottságunk ülései. I. A megyénél. Megyénk közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott...

Fábián László főispán elnöklete alatt jelen voltak: Szathmáry Gyula, Vannay János, Jonescu Lázár, Issenkutzy Károly, Varjassy Árpád... A főúrnok bejelentése szerint a központi fogházban letartóztatva volt 120 férfi, 5 nő, összesen 125 egyén... A kir. főmérnök bejelentése szerint a központi fogházban letartóztatva volt 120 férfi, 5 nő, összesen 125 egyén...

részletes felmérések több községben történtek. Eleken minden ki volt téve, csak a térkép nem, mely nélkül — a bizottság szerint — nem lehet tájékozást nyerni... A kir. főmérnök bejelentése szerint a központi fogházban letartóztatva volt 120 férfi, 5 nő, összesen 125 egyén... A kir. főmérnök bejelentése szerint a központi fogházban letartóztatva volt 120 férfi, 5 nő, összesen 125 egyén...

milói lovasutját kibővíthesse. A közigazgatási bejárás július hó 31-ére tűzött ki. Bejáró küldetés: Szathmáry Gyula, Várhelyi Béla, Pálffy József, Csuka Sándor... A kir. főmérnök bejelentése szerint a központi fogházban letartóztatva volt 120 férfi, 5 nő, összesen 125 egyén... A kir. főmérnök bejelentése szerint a központi fogházban letartóztatva volt 120 férfi, 5 nő, összesen 125 egyén...

AZ „ARADI KÖZLÖNY” TÁRCZÁJA. Julius 12. Levelek a bécsi mezőgazdasági és erdészeti kiállításból. — Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. — II. Első levelemben említettem, hogy a kiállítás főbejárata a Rotunda nyugati homlokzata előtt fekvő terület nyugati végében van... Ezzel a tulajdonképpeni kiállítási külső terület figyelemre méltó épületeit felsoroltam... A kiállítás süllypontját azonban természetesen a Rotunda-épület képezi... Ezen Rotunda tudvaleg egy központi óriási körülbüklő, és négy nagy bejárati csarnokból áll, melyek a négy világtáj felől oldalakon épültek...

ez képezi gyűlőhelyét mindazoknak, akik a kiállításra egymásnak találkát adtak. A fontaine és a zene-pavillon körül érdekes szerkezetű vaszéknek vannak elhelyezve, mely széknek felszabaduló tökéletesen csak akkor érezhető le, ha a minden egyes szék mellett elhelyezett kis perselybe két krajczár lesz bedobva... Ezután — mindig jobboldalon — következnek a báró Popper pavillonja, az osztrák és a magyar borkóstoló-csarnok, külön-külön Litkének kis champagne-pavillonja, továbbá Thanetnek, Schwarzenberg hercegnek és néhány más kiállítónak pavillonja... A főbejárattól balra Svédország nagy és néhány kisebb pavillonja, a házi ipar, a bortermelés, Krajna tartomány és Lichtenstein herceg pavillonja, a leégett, de újra elkészített cukoripar-épület, a Schuber-féle nagy pavillon, Friedländer, Prager, Griedl pavillonok, Albrecht főherceg tescheni uradalomának épületei, a sörkóstoló-csarnok, Kührnek nagy restaurációja, a kiállítás egyik legérdekesebb pavillonja, a „Jagd-pavillon”, az osztr. kir. földművelésügyi miniszteriumnak nagy pavillonja és a sörfőzők egyletének épülete és számos apróbb kiállítási bódé.

végre az estenként alkalmazott tündéres villanyfény-világítás a legszebb és legérdekesebb sétatályos varázsok... A kiállítás süllypontját azonban természetesen a Rotunda-épület képezi... Ezen Rotunda tudvaleg egy központi óriási körülbüklő, és négy nagy bejárati csarnokból áll, melyek a négy világtáj felől oldalakon épültek... Ezután ezen épületet és az ezt összekötő bejárati csarnokokat, valamint a Rotunda között négy óriási udvar képződött, amely udvarok részben kiállítási célokra, részben étkező- és mulatóhelyiségekül (ilyenek a Puchtel-vendéglő és a magyar csárda) lettek felhasználva... Ezen csoportok a következők: I. mezőgazdasági; II. mezőgazdasági ipar; III. erdőtermékek, erdészeti ipar; IV. vadászat; V. bortermelés és pinczészet; VI. halászat; VII. méhészet; VIII. kertészet; IX. mezőgazdasági és erdészeti gépek és eszközök; X. mezőgazdasági ipar gépei és eszközei; XI. tejgazdaság; XII. házi ipar; XIII. földművelési ipar; XIV. mesterséges trágyák és vegyszert termelők; XV. állategészségügy; XVI. talajjavítás és mezőgazdasági építészet; XVII. mezőgazdasági tanítványok és kísérleti állomások; XVIII. nagyobb városok őrülékének mezőgazdasági felhasználása... Ezen csoportosítását a kiállítási cikkeknek felsoroltam azért, mert tekintettel az aradi idej kiállítására, időszertelemmel gondolom az érdeklődő polgártársak figyelmét ily részletek felhívni... Ily időleges kiállítás tárgyait képezik az alább következő sorrendben:

lovak; II. szarvasmarhák; III. sertések; IV. juhok; V. kertészeti cikkek; VI. gyümölcsök; VII. aprómárha; VIII. szárnyasok; IX. kutyák; X. tejtérmekek; XI. komló; XII. hüvelyesek és ezek felhasználási módja... Mintán pedig már benne vagyok a kiállítás formai részének leírásában, nem lesz felesleges a szervezetre vonatkozólag megjegyezni, hogy a kiállítás fővédnöke királyunk és mellette egész különösen még egy védnöke van a svéd-norvég osztagynak, s a védnök Gusztáv svéd-norvég trónörökös... Azután minden, a kiállítás résztvevő országok, sőt tartományok is, egy vagy több tiszteletbeli elnöke van; Magyarországnak tudvaleg őt és pedig: Szapáry Gyula gróf, Andrássy Tivadar gróf, Károlyi Sándor gróf, Tisza Kálmán és Tisza Lajos gróf; összesen hetvenhat ily tiszteletbeli elnök volt kinevezve... A kiállítás tisztikara egy elnökből, két alelnökből és harmincz főválasztmányi tagból állott... Megvallom őszintén, hogy a kiállítás végrehajtási szervezetében sem találtam fel szabatos rendszert és itt is csak arról győződtem meg, hogy bármi történjék Ausztria-Magyarországban, akár politikai, akár társadalmi téren, az mindig magán viseli azon furcsa konglomerát, hogy úgy mondjam rendszertelen alakot, mely — valljuk meg őszintén — államéletünk minden részletében előbukkan... Hogy ily különböző összetételű szervezet mellett a bécsi kiállításban nem minden úgy ment, amint kellett volna, az könnyen elgondolható. Hogy csak egyet említsék, a mi pedig a legfőbb, még ma is... Volt ugyan kezdetben egy

nem fordult senkinek sem tekintete, a föld rögeit volt kénytelen szemlélni a járó-kelő. Aradon éppen hetivásár volt. Déllelőtti 10 óra lehetett, midőn a piacon keresztűl haladva, egy iparos bujt ki sátorából s megilletődött arccal, összeszorított szemekkel vizsgálta az eget. Azt hívem először, hogy tisztelt polgártársam rosszul van, vagy hogy a legjobb esetben hálát ad a mindenhatónak a jó vésárért, vagy hogy vevőként könyörög az egék urához. Alig haladtam azonban néhány lépést, már is körülfonták a kíváncsiak.

Ni, gondoltam úgy magamban, hogy csánál egy bolond százat, s mosolyogva mentem tovább. De mikor láttam, hogy mindenfelől csak az eget bámulják, én részántam magamat, s addig erőlködtem, míg feljutottam tekintetemmel a magamba, a végtelenség homába. Ekkor győzöttem meg róla, hogy mégis van ott mit nézni. Ott pompázott a nap körül, a lehető legnagyobb arányban, egy színes gyűrű, mit közönségesen a nap udvarának neveznek.

A gyűrű belső része először egészen sötét volt, a külső pedig világos. Később a belső szín is halványult. A keleti oldalra kezdett a gyűrű lassankint elmosódní, de látható volt majdnem egy óráig, amidőn egyszerre könnyű felhők takarták el előlünk.

Mint sok más, úgy én is így kezdtem hazafelé, hogy figyelmesen tegyem az érdekes tüneményre csatlódomat. Természetes, hogy először kérdezték az volt: miért van az, mi okozza azt?

Elmondtam amit tudtam, többel nem szólhattam s ők megnyugodtak abban is.

Azonban hátszemenben nem egytől halottam ezt a kérdést, a nélkül, hogy valaki választott volna rá. Az egyedüli, aki véleményt közölt, az az egyik „fókofa“ volt, ki a már sokszor kipróbált öblös hangján teljes bizonyossággal állította, hogy a jó isten előre jelenti a kolerát, mert már nagyon sok a fiskális meg a végrehajtó.

Eme tekintélyes matronának nyilatkozatából félig-meddig meggyőzöttem függetlenségi érzelmeiről s arról, hogy kormánypartí lapot, nem csak azért, mert nem tud, hanem elvből sem olvas; de azért mégis elmondok egyet-mást a nap és hold udvaráról csak azért is, mert éppen alkalomszerű.

A napnak éppen úgy szokott udvara lenni, mint a holdnak, csak hogy a holdnak udvara sokkal gyakoribb, meg a nap körül ritkábban fordul elő. Mindkét égitest körül van néha kis gyűrű, máskor pedig nagyobb. Sőt előfordul az is, hogy egyiknek vagy másiknak egyszerre két gyűrűje is van. A napnak tegnap csak egy udvara volt, de nem kicsi, hanem nagy. Mikor megtörténik az, hogy két udvar van egymás mellett, akkor a külső udvarnak szírványszínei a belsőhöz képest fordított rendben állanak. Ez egyike a legszebb látványosságoknak.

De van ennél ilyenkor még szebb, érdekesebb, felségebb égi tünemény is. Megtörténik ugyanis, hogy a gyűrűknél, az udvarokon belül melléknapok vagy mellékhaldak is mutatkoznak, melyek rendszerint egymással szemközti állanak. Előfordult már az is, hogy egyszerre hét melléknapot is láttak.

Eme felséges látványosságnak okálul igen egyszerű magyarázatot adnak. Azt tartják ugyanis, hogy a kisebb udvarok a fényugaraknak a légkörben levő párakban történő meghajlása által keletkeznek; a nagyobbak

azonban a fénynek a légkör magasabb rétegeiben lebegő jégrészecskéiben való megtöréséből erednek.

Mint minden más okoztatnak, úgy ennek is megvan a maga egyszerű oka. Nincs tehát mitől félni sem a jámbor végrehajtóknak, sem a fiskálisoknak. Különben nem is tudom, hogy szegény végrehajtóra miért haragszanak? Ők is emberek, s ők is a létért küzdenek, mikor végrehajtónak szegődnek. Nem azért segédkeznek azok mások javainak elköttyvetésénél, mert rossz emberek s kemény szívűek, hanem azért, hogy nekik legyen mit enni. Aztán a fiskálisok köző sem kell kolera, fölösleges egyik tisztelt kártársunknak is minduntalan azt kívánni; — ha nagyon is elszaporodnak, majd megeszik egymást!

De térjünk vissza a nap udvarára. Van nekem egy kedves barátom, ki egyéb ereinyei mellett azzal a kiváló tulajdonsággal is rendelkezik, hogy minden időváltozást jó előre megjósol. A rheuma bántja, gyötři, mikor kicsit, mikor meg nagyon. — Találkozván vele, kérdeztem tőle: — Na bruder, látod a nap udvarát? — Igen! — volt az önértetes válasz; de hozzá tette még azt is, hogy előre megjézte azt az ő lába.

Es mióta most tudom, hogy az én barátom nem csak az időváltozást, hanem az égi tüneményeket, tehát a napudvart is előre megjézi, — nemcsak többre becsülöm, hanem kiváló respektussal is vagyok irányában.

Nemours.

HIREK.

Jegyzőkönyvhitelesítés. Aradváros júliusi közgyűlésének jegyzőkönyve ma délután fog hitelesítettü a főjegyzői iradában.

Időjárásunkat állandóan jónak regisztrálhatjuk, bár a melegség kissé amelkedett az előző napiaikhoz képest. A melegségi fok 25 Reomur. Aki csak teheti, siet a fürdőre, vagy a zöldbő. A városi réghöz, vagyis inkább kőhöz kötött tisztviselő lehetőség csak a családját küldi. Minden fürdő vendégeinek száma szaporodik. — Jégverésről ujabban Békésme gyéből és Biharból értesitenek. — E jégverések azonban nagy károkat nem okoztak.

Sajtópör. Az aradi sajtóbíróság ma tárgyalja másodszor a d s z Zsigmondnak Geisz Vilmos és társai elleni sajtópörét. A tárgyalás délelőtti 9 órákor veszi kezdetét.

Égi tünemény volt szemlélhető tegnap délből 12 és 1 óra között. A nap körül egy óriási szírványszínű kör, napudvar képződött, míg a ragyogó gyűrű sötét felhők vették körül. Az érdekes tünemény mintegy fél óráig volt látható, s azt természetesen igen sokan nézték.

Az adókövető bizottság h é t fő n a bírósági végrehajtók és becsúsk, lottó gyűjtők, malomtulajdonosok, marhahizlók, marhakereskedők, mérnökök, mérásrosok, mézárusok, mézesbakereskedők, mozaikkészítők, műszereszek, műszerkereskedők, nagykereskedők, norinbergai árukereskedők, nyergesek, olaj-pogácsakereskedők, óráskók és orgonakészítők III. oszt. kereseti adóját állapítja meg. Ked d en az orvosok, pálinkamérők, papirkereskedők, papir- és képek kereskedők, paplankereskedők, pénzűrészek piperészek, pipakészítők, postaszállító, posztókereskedők, reszelővágo, rézműve-

sek, rőfokereskedők és rövidárusok III. oszt. kereseti adóját állapítja meg.

Vizaknáról Szilveszter Domokos ev. ref. lelkésztől következő értesítést vette lapunk a honvédelmetestek gyűlésén: „A fővárosi lapok különféle híreivel szemben a tényállásnak csak az felel meg, melyet az „Egyetértés“ jul. 8-ikai száma s terjedelmesebben a „Koloszvár“ és „Ellenzék“ megírt. Az „Egyetértés“ ben azonban egy fatális hiba fordul elő. Az eredeti szöveg ugyanis, mely a távirat útján küldetett el, így volt fogalmazva: „... egyik valószínűleg tiszt volt; finom keze erre vall.“ A táviró hibájából azonban így közöltetett: „... tiszt volt; finom keze és orra (sic) ezt mutatja.“ A levélről megjegyzti, hogy még furább lett volna a fordítás, ha orra helyett órája íratott volna, miután elől meg volt írva, hogy a testek ruhátlanok voltak; bár így is eléggé ellentmondó, a mennyiben előre volt az is becsátva, hogy „kettőnek a feje teljesen szét volt ronc-solva“; egyikük valószínűleg tiszt volt“ stb. Nevezett telkész ur még azt fűzi leveléhez, hogy minden valószínűség szerint még nagyon sok honvédtestet kerül fölszínre.

Beltöltött állatvásár. A b-gyulai országos állatvásár, mely e hó 16-án lett volna megtartandó, a szarvasmarhák között kiüthött száj- és körömfajás folytán, betiltatott. Csupán lovakra nézve nem áll fenn tiltalom.

A katonazene. Pohl Károly vendégüljönek udvarkert helyiségében ma és holnap a katonai zenekar fog játszani.

Tilos a jég köző csomagolás. Mint-hogy a jég köző csomagolt élelmiszereket tartalmazó küldeményekből a jég olvadása folytán a szállítás alatt kiszivárgó víz a többi küldeményekben kárt okoz: a jég köző csomagolt küldeményeket Baross miniszter legújabb rendeletével a postai szállításból feltétlenül kizárta.

Öngyilkosság. Tegnap reggel egy Zsilinka Adolf nevű 51 éves szobafestő vetett véget életének a határ-utca 2. számú házában. Forgópisztolyal tett egy lövést maga ellen s a golyó éppen szívét lyukasztotta keresztül. A lövés feltétlenül halálos volt. A helyszínen Keller rendőrhadnagy és Tisch Mór dr. kerületi orvos jelentek meg, felvéve az esetről a jegyzőkönyvet. A hulla az első temető halottas kamrájába szállítatták.

A biciklit nem taliga. Szécsényi Adolf, a kincstári Marosföld bérleje, tudvaleg leg kétkerekű taliganak minősítette a biciklit s az ezen taligát után járó díjat akarta beszedni a kerékpározóktól. Ebbeli kérésvényét azonban egy kapitányi hivatal, mint a tanács elutasította, mivel egyik sem rendelkezik oly erős fantáziával, hogy a biciklit járműnek nézze. De Szécsényi — nem hagyta magát. Hátra volt még a közigazgatási bizottság. Ez elő is elvitte a dolgot, meg lévén győződve az ő tiszta igazságáról. Fájdalom, — Szécsényire nézve — a közigazgatási bizottság is épp úgy gondolkodott, mint a két első fórum, s a kérelmet szintén elutasította.

Hja, ha nem szeretem! Ur n ő: Már hagyta el ön előbbeni helyét, mely nagyon jónak látszik? — I n s: Istennem, asszonyom, én nekem, mikor munkámat elvégeztem, lefekvés előtt

szokásom volt trombitán játszani és urórnem ezt, de — más instrumentumot szeretett.

A szegedi kőpárt újabb veszedelme. A szegedi kőpárton újabb repedések támadtak. Az alamosás ellen a Tiszába hányt négyezer köbméter kő elégtelenség bizonyult. A földművelési miniszter rendeletére Münsberger műszaki tanácsos vizsgálatot tartott, melynek eredménye az, hogy még harmincezer köbméter kő hányandó a Tiszába, ami százezer forintba fog kerülni. A miniszter rendelkezése a munkát július 15-én sürgősen megkezdi.

Buzgó rendőrség. Nagyváradról írják a következő esetet: Városunk képviselője, Tiza Kálmán a csütörtök délelőtti napon városunkon kocsiút keresselt, éreteljes kézzel kormányozva tűzevérvő paripát, s egy látészik, nem volt tudomása róla, hogy erélyes rendőrfőkapitányunk megiltította a főútcán a bazár-épület előtt a sebes hajtást, mert a fogat sebesen rohogott a mondott helyen keresztül. — Képviselőnk most kihágás miatta rendőrségbe van jelentve s mint halljuk, ott folyamodni fognak a képviselőhöz az immunitás felfüggesztéséért.

Báró Edelsheim-Gyulai gróf Pejacssevichről. Mi is reprodukálunk a „Pester Lloyd“ közleményét, illőnek találjuk hát, hogy br. Edelsheim-Gyulainak ez ügyben a nevezett laphoz intézett levelét is közöljük:

A „Pester Lloyd“ július 8-iki esti lapjában, még pedig az elhunyt gróf Pejacssevich lovassági tábornoknak szentelt cikkk 4. bekezdésében egy állítólagos epizód van elmondva a könyvgázti csatából, melyet — kis változtatásokkal — már más lapokban is olvastam. Azt hiszem, tartozom elhunyt bajtársamnak annak megczafolásával, mintha Pejacssevich figyelmeztetésre, vagy parancsára szorult volna, hogy egy támadás vagy egyéb veszélyes művelet alkalmával előre menő főszerep élére álljon. Gróf Pejacssevich olyan kitűnő, vitéz katonatiszt volt, hogy még a legszigorúbb főlebbvalója sem jöhetett sohse abba a helyzetbe, őt e tekintetben emlékeztetni. Ellenkezőleg e. Pejacssevich csak kevés nappal megsebesülése előtt (június 24-én Langenbrunnal) e tekintetben inkább többet mint kevesebbet tett, a mennyiben még egyetlen századdal is támadott. Különben az egész epizód nem is lehet igaz, mert gr. Pejacssevich a könygrázi csatában már nem is vett részt, a mennyiben már Jicinél megsebesült. Egy ilyen, vagy ehhez hasonló epizód se Jicinél, se egyebütt nem fordult elő. Báró Appel dandárnok (most lovassági tábornok, szerajevói hadtestparancsnok) volt Pejacssevich közvetlen felebbvalója és én — hadtestparancsnoka — a jicini napon csak közvetlenül megsebesülése után becértém vele néhány szót. En nygvanis kiterem néhány tisztjével a legelső vonalba lovagoltam, hogy az ellenség előnyomulását megfényjem. Pejacssevich ezrednek egyik részénél volt elfoglalva és mintegy 50 lépésny távolságban állt tőlem. A huszárok a gyalogság erős tüzében álltak. Hirtelen lassan megfordította lovát és lépésben hátra lovagolt; de nem abban az irányban, a hol ezrednek többi része állt, hanem a jicini irányban. Alig haladt 20 lépésnyire, midőn utána kiáltottam: „Hova megy, Pejacssevich? mire ő megállt és karjára mutatva, mondá: „Lövéssem van.“ (Ezek voltak az egyedüli szavak, a miket aznap váltottunk.) Rőgtön megparancsoltam egyik segédtisztémnek, hogy gondoskodjék az ezredes viszkisakoséről. Kevésel aztán a tiszt azzal jött vissza, hogy gróf Pejacssevich őt e szavakkal küldte el: „Önre ott nagyobb szükség van“! Ha már most egy lapban még hozzá az is állítatik, hogy „lovas-

tisztok egy beszelek a végzetes esetet“ úgy ez alig lehet, minthogy katonatisztteknek, ha még nem is voltak ellenség előtt, tudni kellene, hogy a jicini ütközet (június 29-én) a könygrázi csata (július 3-án) előtt volt. Tisztelelten báró Edelsheim-Gyulai, lovassági tábornok.

Megmentett 150 gyermek. Velen-cében a Lido gyermekkórházának 150 kis átpoltját vitték keresztül a nagy csatornán, egy nagy bárkán fürdőni. A bárkát egy gőzös vonta maga után. Egyszerre egy nagy vitorlás hajó neki ment a bárkának, félfordította, s a következő pillanatban iszonyú sikoly támadt a tengeren, messzire tudatva, hogy az egész gyermekcsapat a hullámok közé zuhant. De szinte ugyane pillanatban, ami ember csak közel volt, rakparton, gondolán és a közeli „Explorator“ hadihajón, mind a tengerbe vetette magát, hogy mentse a gyermekek közül, amennyit csak lehet; különösen a hadihajónak egyetlen egy matróza sem maradt a födélzetén, mentett valamennyi. Valóságos versenymentés volt, nagyszerű, és a Schiavoni-rakparton a megrémült ételők alig tudták, hogy mit érezzenek inkább: borzadtát vagy elragadtatást? Szinte hihetetlenül kurta idő alatt mind a százötven gyermek meg volt mentve, sőt a következő percben már valamennyi orvosi segítségben is részesült, s kapott jó száraz ruhát is, úgy, hogy egynek sem lehetett semmi baja.

—X— Az „Entreprise des pompes funebres aradi első temetőjének innét a következő temető-kelet jelenü be: Zsilinka Adolf meghalt 1890 július hó 11-én életének 51. évében. Földi maradványa 1890. július hó 12-én délután 4 órákor fog Tokyó-ter 2. számú házból a felső temetőbe örök nyugalmra tetetni. Zacherl Katarina meghalt 1890. július hó 11-én életének 82. évében. Kült terem 1890. július hó 12-én délután 3 órákor fog Demeter-utca 112. számú házból örök nyugalmra tetetni. — Rin g Károly meghalt 1890. július 11-én életének 10. napján, temetése 1890. július 12-én d. u. 3 órákor fog Petőfi-utca 1. sz. házból végbemenni.

Csarnok.

Egy főherczegnő toalettje.

Bajos olvasónkunk bizonyára érdekelni fogják azok a szebbnél-szebb toalették, melyek József főherczeg leányának, Margit főherczegnőnek násza alkalmából készültek. Sietünk hát azt önökkel megismertetni.

Mindenek előtt meg kell jegyezniük, hogy József főherczeg minden darabot Budapesten készíttetett.

A menyasszonyi ruha legnehezebb ezüst brokát selyemből készült; fehér satin duchesse alappa damascé modorban ezüst mintázattal beszóvtott, melynek rajzát természetes nagyságú szőlevekkel, hajlott sásvételek és kis arcióra virágok képeztik. A ruha a némes egyszerűség és főnem izlés mintájának mondható. Szabásra nézve princessé forma, 3 méter hosszú uszálylyal, alul ezüst zsinorkával befogott ívekben kivágva, alatta ezüst gyöngyökkel behintett tűll fodor. Az alja egyik oldalon nyitott, ez uton fehér parmatos tűll alsó ruhát mutatva; a derék fichu formán kisse ráncos és átkapcsolódó; az ujjak a vállon kisse letartva, alól szűkek. Koszorú és mellbok-reta myrthus és narancsvirágokból, egy nagyobb bokréta, a derék szelén hosszú füzfűben ágazik, mely egészen a ruha széléig tart.

A rendezési ökök innépélyére készült ruha rózsaszín „regence“-selyemből, a derékkel egyben szabott három méter hosszú uszálylyal, előrészen a deréktől a ruha széle felé kisse szétágazó pante-ok, eau de nil zöld royal selyemből mindenik hosszában majdnem a szövet egész szélességéig elfoglaló gyöngyörű guirland chenilliák, nyitott selyem és aranyból himezve. A himezés rajzát fordított strucc-tollak képeztik, mely közé félig nyílt bibók és rózsák és szegfüvek nyitott selyemből arany szirmokkal vannak fonna. A kivágtott derékát rózsaszínű fordított strucc-tollak környezik. Elölről a deréktől a ruha széleig és ismét az uszályt környezőleg halad le fordított rózsaszínű strucc-tollakból készült, még szélesebb garnitúra.

Udvari báli dísz ruha Ciel de Italie fleur de soie selyemből, kivágtott derékkel és tojásdad szabású 3 méter hosszú manteau de cour uszálylyal, az uszály körül 5 cm. szélességű halvány rózsaszínű bársony szalagokból XV. Lajos korabeli izlésben csokrok díszlegnek, közben elsórt virágcsokrok himezve, deraut és plastron fehér royal selyemből himzett virág-füzfűrek festonokban, melyk 3 helyen világos, két árnyalatú selyemből himzett csokrokkal látszanak feltartva.

Az udvari báli dísz ruha fehér satin grecque selyemből, 2 és fél méter hosszú sarkos uszálylyal, mely csipke festonokkal van környezve, az első részén pompás himzésel, tündöklő gyöngyök arany és chenilliából, római motivumokkal. Legalól három sor, borsó nagyságú fehér viasz gyöngyör, három helyen át-törve ugyanolyan gyöngyökből kivarrt mellalioikkal, felette fehér chenilliák és arany fonálból himzett négy egymásba font babékoszoru, melyek majdnem a derék széleig felérnek.

Diner-ruha: Arx én ciel japáni crepeből, görög izlésben leonóli ránczav-tással, hasonlóan van rendezve a derék is. — Diner-ruha: hófehér crepe de chinéből fehér himzésel, a derék körül széles övszalag, melynek végei hátul a ruha széleig leesnek; elől arany csattal. — Diner-ruha: rózsaszínű himzett crepe de chinéből, a derék tigrar-jackettal rendezve, szelén fehér csipkél, a nyak körül és a mellén fekete bársonyszalag-csokrokkal. A derék a ruhába kötve, melynek toroklata himzésel van környezve. — Látoga-

találkozik, csak annyit mondott elmentében:

— „Tizsi Vrázsicsek!“ — (Annyit jelent: „Te vagy egy kis ördög.“)

Igy kedélyeskedtek el az időt. sok kellemes jó napot töltve itt. Mindameltett levelem befejeztül Petőfi szavait idézve, lelkemből mondhatom, hogy: „De a szívem csak azt mondja: jobb otthon!“

Végh Boris.

Anya és feleség.

(A „Róbert hadnagy“ folytatása.)

As „Aradi Közlöny“ számára francziából fordította: (N. Ny.) **Tőrös Tivadarné.**

A herczegnő e szavak egy kisse megnyugtatták és egy nagy karos-székbe hanyatlott, ahol rendszeren Lucienne szokott ülni, és az ezredes csakugyan előtte állott, látszólag aláztatos magatartással, tüzes szemei azonban szinte felfalták a védtelen asszonyt. Kis szünet után ismét kezdé:

— Milyen szép ön! És milyen boldog az a kis hadnagy! Hogyan nem érte meg ön, herczegnő, hogy én, nem érdemelve meg az ön dühét, könnyen megirigyelhettem az ő sorását?

A herczegnő elnémulva hallgatott. — En megijeszttem önt, látom, — folytatta az ezredes — oh! az ön büszkesége hiába habozdik fel egy ilyen kifejezés ellen; igen, látom, ön egészen reszkét. Pedig nem az én hibám, ha ön az ön megvetésével, ő, az ön kedvese, arczánán kihívással arra az eszközre kényszerítettek, amit használtam.

Ez utolsó szavakra a herczegnő fájaldalmában összerázkódott.

— Róbert ur nem a kedvesem, uram, — kiáltott fel — esküszöm.

— Ah! beszéd!

— De hol van ő? Mit csinált ön vele?

— Oh! asszonyom, nekem nincs szerencsém az ön férje lehetni; tartogassa tagadásait a herczeg számára és ami Róbert urat illeti, legyen nyugodt, ez a drága tárgya az ön tükös vonalmainak teljes egészségben van. Hanem elővigyázatból visszatért az ezredhez és most kétségtelül szobájában, egy örrel az ajtaján, gondolkozik Lafontaine egy meséjén, amelyet ön bizonyára ismer: A csérfázók és a vasfázókól...

A herczegnő szabadalbon lépett fel és miután néhány perczig elgondolkozott lehajtott fővel, ismét felélt.

— Végre, uram, — szőlt szembetűnő megerőltetéssel — elérkezett a pillanat, hogy mondja meg nekem, mi a szándéka volam.

— Hogy mit akarok öntől, herczegnő! Én istenem, hiszen ön jól tudja. Azt akarom, hogy ön ne legyen szigorubb az ezredessel, mint a hadnagygyal szemben. Csakhogy én nem vagyok egy fajánkó, aki éppen úgy bánik el egy herczegnővel, mint egy polgári nővel. Mi előkélő népek vagyunk, ön is, én is, asszonyom; mi tudjuk, hogy mivel tartozunk kölcsönösen egymásnak, és ha ön, herczegnő, szavára megígéri, hogy megfizet egy kötelezvényt, kész vagyok elgrodáni azt, amit ön jónk lát meghatározni, mert én nem hiszem ön olyan asszonynak, aki nekem egy de a bhatre czedulát adna.

— Uram, kérjen tőlem olyasmit, a mit egy becsületes asszony megadhat.

— Ah! Ezek a kételeyek! Ertek hozzá. Gondolja meg jól, herczegnő. Itt vagyok, a lábainál könyörögve, — az ezredes csakugyan lelérdelt — könyörögve, érte-e, imádásra méltó herczegnő, amikor követelhetnék; és ha azonnal nem ígéri meg nekem, amit kérek, vigyázzon, hogy ne tegyen engem túlságosan követelővé.

Egyuttal az ezredes szavait hasonló mozdulat is követte, mert két karjával átfogni igyekezett a herczegnő derékát. Emezt bibotpiros arczal felszókat a karszékből és megsértett tisztaságának érte-

tően szinte emberfeletti erőt nyerve, hevesen visszataszította az ezredest; azután kibontakozva szenvedélyes öleléséből, a lépcső felé szaladt.

Már az első fokokon túl ment, mikor a bejáró-ajtón valaki, hiába igyekezve bejutni, betörté az egyik ablakot. Majdnem egyidejűleg felnyílt nagy zajjal az ablak, helyet engedve az utjonan jőtnök. Ez egy ugrással a szoba közepén termelt.

Szükséges-e mondanunk a kedves olvasónak, ki volt az az utjonan jött? Bizonyára már kitalálta, hogy nem volt más, mint Róbert hadnagy.

A fiatal tiszt megszegezte a szigorú fogságot, amibe sietve helyezték az ezredbe való megérkezése után. Felkantározta lovát, meg sem várva a nap szürkületét, és hosszú és gyors lovaglás után megérkezett Toursba, csaknem féllózóra lovát. Itt állott szolgálati ruhájában, sipka a fején, kezében a lovagló-ostor, egészen porosan és lelegezt nélkül, hanem a talikát nem hagyta el, amit a herczegnő megígért neki; ott állott egyenesen és reszkette, és készen, annyját mindenki ellen megvédeni.

Meglátva fiát, a herczegnő összerendezte; mert érezte előre, hogy borzasztó dolog fog történni e két férfi közt, akik ezental dühös és kérlélhetetlen ellenségek ké váltak, és ami minden egyéb körülmények közt isteni segélynek tűnt volna fel előtte, most kimondhatlan fenyegetéssé és borzalmassá vált.

E gondolat befolyása alatt inkább félhalva mint élve ment le a lépcsőknél és most először emelte fel élénken fátylót. Szép fekete szeméi még ragyogóbbakká lettek az ott összegyűlő népektől. Arczában a legélénkebb aggodalmat lehetett olvasni. Már könyörögve akart menni a fiatal tiszt felé, hogy az tartóztassa magát, mikor az ezredes, aki nem tévesztette szem elől őt még egy pillanatára se és ki, legalább látszólag, megtartotta hidegvériséget és arczátlan gyonyságát, feltéve lorgonját, felkiáltott:

(Folytatása következik.)

